

Neem circulariteit mee op in uw overheidsopdrachten: **meubilair**

Met de aankoop van comfortabele stoelen, vergadertafels en ruime opbergkasten voor een aangename werkkruimte zorgen is een prioriteit voor het welzijn van uw medewerkers. Maar de inrichting of herinrichting van uw kantoren heeft een milieu-impact. Het is dus cruciaal om daar rekening mee te houden bij het opstellen van uw bestek.

Ontdek in deze fiche onze aanbevelingen in verband met clausules en criteria voor aanbestedingen voor de herstelling / het opknappen van bestaand meubilair, of voor de aankoop van nieuw of tweedehandsmeubilair.

Duurzamere overheidsopdrachten doorvoeren begint met een analyse van uw behoeften, maar ook het marktonderzoek is een onmisbare stap om te kunnen bepalen welk type aanbesteding u moet plaatsen (zie verderop).

Denk voor een circulaire aanbesteding van meubilair aan deze 4 tips voordat u uw overheidsopdracht plaatst:

1 De behoefteanalyse: maak eerst een inventaris van uw bestaand meubilair op en neem het onder de loep om te bepalen wat u moet aankopen: Hoeveel meubilair hebben we ter beschikking? In welke staat is het? Kan het hergebruikt worden? Moet het hersteld worden? Hoeveel meubels moeten we extra aankopen? Welk type meubels moeten we aankopen? Waarvoor zijn ze bedoeld? Dankzij deze onmisbare stap kunt u weloverwogen keuzes maken voor uw aanbestedingen of percelen (een of meerdere naargelang uw behoeften):

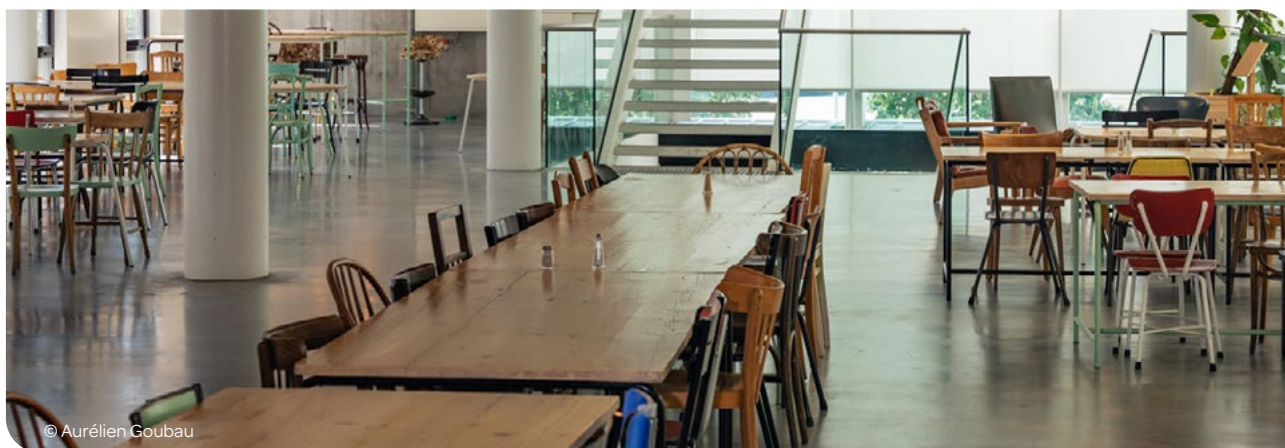
- een aanbesteding voor herstelling (om de levensduur van uw meubilair te verlengen);
- een aanbesteding voor het opknappen van meubilair (zodat uw bestaand meubilair hergebruikt kan worden);
- de aankoop van tweedehandsmeubels, of als het niet anders kan, de aankoop van nieuwe meubels.

Deze overheidsopdrachten zijn opgesomd in volgorde van hun toenemende milieu-impact.

2 De analyse van de levenscyclus: raadpleeg de [GPP Toolkit](#) om na te gaan welke milieu-impact de meubelindustrie heeft en in welke stappen van de levenscyclus die impact zich situeert. Gebruik/hergebruik zoveel mogelijk uw bestaand meubilair (opknappen, hergebruik, herstelling ...), want daar zit de grootste milieu-impact. Die tool voorziet u voor elke opdracht overigens van clausules die u gewoon kunt overnemen in uw bestek.

3 Het marktonderzoek: verken de markt om uit te zoeken welke spelers op de markt aanwezig zijn en om u ervan te vergewissen dat het aanbod aan uw vraag beantwoordt.

4 U kunt geld uitsparen door clausules in verband met een lange levensduur op te nemen.

© Aurélien Goubau

De verschillende aanbestedingen voor meubilair onder de loep:

Aanbesteding voor de herstelling / het opknappen van bestaand meubilair

De beste optie om de ecologische impact van uw aanbestedingen voor meubilair te beperken is ervoor kiezen om bestaand materiaal te herstellen of op te knappen. Hier volgen onze aanbevelingen om uw bestek zoveel mogelijk te vergroenen:

In de gunningscriteria:

- ☐ **Neem een clause op die vraagt om de garantie op de meubels te verlengen.**
Hoe langer de toegekende garantieduur, hoe meer punten het oplevert.

© Aurélien Goubau

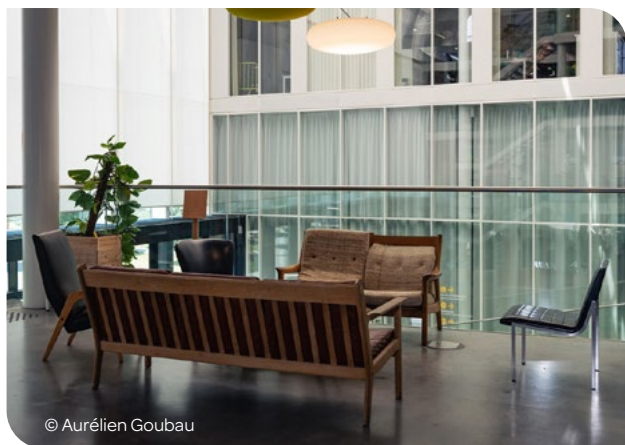
Clausule

Er worden maximaal X extra punten toegekend voor elk voorgesteld bijkomend jaar garantie en onderhoud ten opzichte van de minimale technische specificatie,

- 4 of meer jaar bijkomende garantie: 4 punten
- 3 jaar bijkomende garantie: 3 punt
- 2 jaar bijkomende garantie: 2 punt
- 1 jaar bijkomende garantie: 1 punt

Controle

De inschrijver levert een schriftelijke verklaring af met daarin de voorgestelde garantieperiode en de vermelding dat die de conformiteit van de koopwaar dekt voor de specificaties van de overeenkomst, en dan met name alle beoogde toepassingen.

© Aurélien Goubau

In de technische specificaties:

- ☐ **Voor de houten onderdelen:**
Vraag om FSC- of PEFC-hout te gebruiken.
- ☐ **Voor de bekleding van het meubilair:**
Vraag om textiel met het ecolabel Oeko-Tex te gebruiken.
- ☐ **Voor het beheer aan het eind van de levensduur:**
Voorzie in clauses om het herstellen, opknappen of recycleren te vergemakkelijken.
Het belangrijkste is dat u over een handleiding of video beschikt om het meubel te demonteren.

Clausule

De inschrijver zorgt voor duidelijke instructies voor het demonteren en herstellen (bijvoorbeeld op papier of elektronisch, als video) zodat het meubel gedemonteerd kan worden zonder het stuk te maken om onderdelen/materialen ervan te vervangen. De instructies moeten op papier bij het product zitten en/of elektronisch aangeleverd worden op de website van de fabrikant. Een ongeschoolde arbeidskracht moet de handelingen voor het demonteren en vervangen kunnen uitvoeren met het gebruikelijke basisgereedschap.

Controle

De inschrijver levert een handleiding af met daarin een explosietekening van het product, waaruit blijkt welke onderdelen verwijderd en vervangen kunnen worden, en welk gereedschap daarvoor nodig is.

2 Aanbesteding voor tweedehandsmeubilair

In bepaalde gevallen is het mogelijk om tweedehandsmeubilair te kopen. Het is de op een na beste optie om de ecologische impact van uw overheidsopdrachten voor meubels te beperken. Het is ook de optie waarvoor Leefmilieu Brussel gekozen heeft om het meubilair van zijn cafetaria te vernieuwen. Het resultaat? Een originele cafetaria die blij geeft van creativiteit en die mensen samenbrengt, met name via tables d'hôtes. Hier volgen een aantal zaken die de overheidsdienst heeft toegepast om daarin te slagen:

We hebben ervoor gekozen een overheidsopdracht met onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking te plaatsen (huidig artikel 42 van de wet van 17/06/2016), want die procedure bood ons de meeste flexibiliteit. In zo'n geval kan de aanbestedende overheid met de inschrijvers onderhandelen over de initiële offertes en alle latere offertes om de inhoud ervan te verbeteren. Voor opdrachten waarvoor het geraamde bedrag lager is dan de vastgestelde grens voor bekendmaking kunnen bovendien minimale eisen onderhandeld worden, voor zover dat niet uitgesloten wordt in de documenten van de overheidsopdracht.

Voor we de aanbesteding geplaatst hebben, zijn we op prospectie gegaan. Dat was een zeer belangrijke stap want er is heel wat variatie in het aanbod tweedehandsmeubels.

Vervolgens hebben we onze prioriteiten op het vlak van ergonomie, stevigheid, en respect voor gezondheid en milieu verzameld in de technische vereisten en via een moodboard. We hebben geen andere technische specificaties toegevoegd om de toekomstige dienstverlener ook wat beweegruimte te geven want die is bij dit type overheidsopdracht ook afhankelijk van beperkingen en eventuele tegenvallers. In de plaats daarvan hebben we duurzame clausules opgenomen aangezien het gebruik van FSC/PEFC-hout alleen aan bod komt via de gunningscriteria.

Het bestek is echter niet online beschikbaar maar kan per e-mail opgevraagd worden bij de helpdesk (zie e-mailadres hieronder).

3 Aanbesteding voor de aankoop van nieuw meubilair

Als het ten slotte niet mogelijk is om de bestaande meubels te herstellen / op te knappen of tweedehandsmeubilair aan te kopen, en het nodig is om nieuw meubilair te kopen, houd dan rekening met de volgende elementen:

In de gunningscriteria:

- ☐ Bepaal gunningscriteria in verband met de uitstoot van VOS en/of formaldehyde.

Clausule

Er worden punten toegekend als aangetoond wordt dat de uitstoot van formaldehyde voor alle panelen op houtbasis die voor de meubels gebruikt worden gelijk is aan 50% van de E1-drempelwaarden voor de uitstoot van formaldehyde zoals bepaald in bijlage B van de norm EN 13986.

Controle

Er wordt een verklaring van de leverancier van de panelen op basis van hout afgeleverd, waaruit blijkt dat de aangeleverde panelen voldoen aan 50% van de E1-emissiedrempels, gestaafd door testverslagen die zijn opgesteld in overeenstemming met de normen EN 717-1, EN 717-2 / EN ISO 12460-3 of EN 120 / EN ISO 12460-5.

Meubelproducten die het EU-ecolabel voor meubels gekregen hebben, zoals vastgelegd in besluit (EU) 2016/1332 van de Commissie, of andere type I-ecolabels conform de norm ISO 14024 die rechtstreeks aan de opgesomde vereisten voldoen of gelijkwaardige methoden hanteren, worden als conform beschouwd.

In de technische specificaties:

- **Neem eisen op in verband met de oorsprong** van het hout door voor alle gebruikte houttypes PEFC- of FSC-labels te vragen.
- **Voorzie in kwaliteitsclausules** (veiligheid, ergonomie, kleurechtheid ...) door bestaande normen te gebruiken. In de GPP-toolkit staat een lijst van de normen die u kunt gebruiken.
- **Neem eisen op in verband met de uitstoot van formaldehyde.** Voer limieten in voor de uitstoot van formaldehyde en verwijz daarbij naar de gestandaardiseerde testen.
- **Neem een clause op die een minimale garantie** van 3 jaar (aanbevolen) vanaf de levering vereist.

Clausule

De uitstoot van formaldehyde afkomstig van alle afgeleverde panelen op basis van hout, in de vorm waarin ze in het meubel worden gebruikt (dus niet bekleed, geplaat of van een deklaag voorzien), en geproduceerd met behulp van hars op basis van formaldehyde, moet lager zijn dan of gelijk aan 65% van de E1-drempels voor de uitstoot van formaldehyde bepaald in bijlage B van de norm EN 13986.

Controle

Er wordt een verklaring van de leverancier van de panelen op basis van hout afgeleverd, waaruit blijkt dat de aangeleverde panelen voldoen aan 65% van de E1-emissiedrempels, gestaafd door testverslagen die zijn opgesteld in overeenstemming met de normen EN 717-1, EN 717-2 / EN ISO 12460-3 of EN 120 / EN ISO 12460-5.

Meubelproducten die het EU-ecolabel voor meubels gekregen hebben, zoals vastgelegd in besluit (EU) 2016/1332 van de Commissie, of andere type I-ecolabels conform de norm ISO 14024 die rechtstreeks aan de opgesomde vereisten voldoen of gelijkwaardige methoden hanteren, worden als conform beschouwd.

- **Vergemakkelijk herstelling en recyclage** door duidelijke instructies voor het demonteren, de terbeschikkingstelling van wisselstukken en de herstellingen te eisen. Verbied dus ook aan elkaar vastgekleefde onderdelen. Ze moeten in plaats daarvan worden vastgeschroefd (met uitzondering van mdf-platen).

Clausule

De inschrijver zorgt voor duidelijke instructies voor het demonteren en herstellen (bijvoorbeeld op papier of elektronisch, als video) zodat het meubel gedemonteerd kan worden zonder het stuk te maken om onderdelen/materialen ervan te vervangen. De instructies moeten op papier bij het product zitten en/of elektronisch aangeleverd worden op de website van de fabrikant. Een ongeschoolde arbeidskracht moet de handelingen voor het demonteren en vervangen kunnen uitvoeren met het gebruikelijke basisgereedschap.

Controle

De inschrijver levert een handleiding af met daarin een explosietekening van het product, waaruit blijkt welke onderdelen verwijderd en vervangen kunnen worden, en welk gereedschap daarvoor nodig is. Meubelproducten die het ecolabel van de EU voor meubels gekregen hebben, zoals vastgelegd in besluit (EU) 2016/1332 van de Commissie, of andere type I-ecolabels conform de norm ISO 14024 die rechtstreeks aan de opgesomde vereisten voldoen of gelijkwaardige methoden hanteren, worden als conform beschouwd.

Een duwtje in de rug nodig?

Neem contact op met onze helpdesk: greenprocurement@environnement.brussels. Een team van experts helpt u met het nalezen van uw bestek, het opstellen van clausules voor uw bestek, en met tips en ondersteuning voor het gunnen van uw overheidsopdrachten ...

Leefmilieu Brussel © 2024

Verantwoordelijke uitgever

Leefmilieu Brussel

Layout

Arctik - Communication for Sustainability

Publicatiedatum

november 2024

Wettelijk depositonummer:

D/2024/5762/12

Leefmilieu Brussel is de openbare instelling die op het vlak van milieu, dierenwelzijn en energiebeleid een uitgebreid gamma aan bevoegdheden beheert. Als antwoord op de uitdagingen van de klimaatverandering, biodiversiteit en de impact van vervuiling, verbeteren we de weerbaarheid van het Gewest en de levenskwaliteit van elke Brusselaar. Als partner van burgers, bedrijven en andere overheden werken we aan een aangename en gezonde leefomgeving, vandaag en morgen.

